

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobce: **Mgr. J. Ch.**
bytem X

zastoupeného Mgr. Jiřím Trnkou, advokátem
se sídlem Opletalova 45, 110 00 Praha 1

proti
žalované:

České lékárnické komoře
se sídlem Rozárčina 1422/9, Praha 4
zastoupené Mgr. Jiřím Švejnohou, advokátem
se sídlem Korunní 2569/108a, 101 00 Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí Čestné rady České lékárnické komory ze dne 12. 6. 2023,
sp. zn. 951/ČR/2023

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.**

Odůvodnění:

- I. *Vymezení věci*

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí Čestné rady České lékárnické komory (dále též „žalovaná“ či „Komora“) ze dne 12. 6. 2023, sp. zn. 951/ČR/2023 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo pravomocně rozhodnuto, že žalobce je vinen tím, že jako vedoucí lékárník lékárny Nádražní 697 v Bzenci, a současně jako její provozovatel a poskytovatel zdravotních služeb, porušil své povinnosti uložené zákonem a stavovskými předpisy žalované, když

I v období od 8. 12. 2022 do 9. 1. 2023 připustil nesprávné vedení skladové evidence v předmětné lékárně spočívající v nenaskladnění léčivých přípravků dle dodacích listů č. 1221890341, 2220986775, 2220988163, 2220988169, 2220992066, 2220994175, 2220994285, 2221006040, 2221002020, 2221007569, 2221007626, 2221007627, 2221007634, 2221007623, distributora společnosti PHOENIX vydaných v období od 8. 12. 2022 do 16. 12. 2022 a

II dne 9. 1. 2023 neumožnil provedení kontroly předmětné lékárny ze strany inspektorů České lékárnické komory v potřebném rozsahu.

2. Za uvedené jednání žalovaná uložila žalobci disciplinární opatření vyloučení z České lékárnické komory podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 220/1991 Sb., o České lékařské komoře, České stomatologické komoře a České lékárnické komoře, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o Komořích“), a ustanovení § 16 odst. 1 Organizačního řádu České lékárnické komory k výkonu disciplinární pravomoci vůči členům České lékárnické komory.

II. Žalobní body

3. Žalobce v podané žalobě namítl, že napadené rozhodnutí je ve světle shora uvedeného dle názoru žalobce nezákonné a řízení, jenž jeho vydání předcházelo, vadné, když správním orgánem zjištěný skutkový stav nebyl náležitě prokázán, resp. je v rozporu s obsahem správního spisu a samotné napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné a jako takové je nutné jej zrušit a vrátit správnímu orgánu k dalšímu řízení, když obsahuje hned několik závěrů a východisek, které nejsou prokázány nebo odůvodněny vůbec. Napadené rozhodnutí je rovněž nezákonné v důsledku pochybení správního orgánu při aplikaci správního práva hmotného.

4. Skutkové závěry správního orgánu uvedené pod bodem 22 výše ovšem nemají oporu v provedených důkazech, resp. jsou v rozporu s obsahem správního spisu. Ze zápisu o provedení dílčí kontroly lékárny ze dne 9. 1. 2023, o které správní orgán tyto své závěry především opírá, nic takového nevyplývá. Nesprávné vedení skladové evidence v tvrzeném období nebylo prokázáno. Správní orgán nemohl uzavřít, že v lékárně nebyl žádný záznam o příjmu a výdeji léčivých přípravků, když uvedené nemohl ověřit prostřednictvím evidence v lékárnickém informačním systému, kde je toto zaznamenáno a do kterého mu byl ze strany žalobce odepřen z ospravedlnitelných důvod přístup. Není tedy zřejmé, na základě jakých skutečností dospěl správní orgán k těmto skutkovým zjištěním. Navíc, správní orgán opírá skutková zjištění, že mělo k nesprávnému vedení skladové evidence docházet v období od 8. 12. 2022 do 9. 1. 2023, o dodávku léčiv na základě 14 dodacích listů z období od 8. 12. 2022 až 16. 12. 2022, které vyjmenovává ve výroku I. napadeného rozhodnutí. Ve správním spise se však nacházejí pouze 4 dodací listy, všechny vystavené dne 14. 12. 2022, a to č. 2221007627,

2221417851, 2221417874 a 2221417942. Ostatní dodací listy, které správní orgán uvádí ve výroku I. napadeného rozhodnutí, ve správním spise založeny nejsou a nebyly provedeny k důkazu. Důkazy založené ve správním spise jsou tak v rozporu se skutkovým stavem zjištěným správním orgánem, který učinil závěr, že mělo k nesprávnému vedení skladové evidence docházet v období od 8. 12. 2023 do 9. 1. 2023. Toto rovněž způsobuje nesprávnost a nezákonnost napadeného rozhodnutí.

5. Správní orgán zneužil slovního spojení „jde o *propracovaný systém*“, použitého údajně žalobcem, k výkladu v jeho neprospěch ve vztahu k porušování právních předpisů v daném případě. Pouze na základě tohoto slovního spojení! správní orgán uzavřel, že porušování zákonných povinností je dopředu žalobcem promyšlené a úmyslné a že se jedná o dlouhodobý jev (viz poslední odstavec str. 6 napadeného rozhodnutí). Přitom žalobce popírá, že by tento výraz v tomto smyslu a v tomto kontextu použil, a proto také odmítnul zápis o provedení dílčí kontroly lékárny ze dne 9. 1. 2023 podepsat. Takovýto skutkový závěr správního orgánu se opírá o nedostatek důvodů a činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Žalobce přitom prostřednictvím svého právního zástupce upřesnil na jednání před Čestnou radou žalované dne 12. 6. 2023, že „*propracovaný systém*“ měl na mysli patrně lékárnický informační systém a dané slovní spojení použil v rozrušení z prováděné kontroly.

6. Z ustanovení § 9 odst. 2 písm. c) Kontrolního řádu České lékárnické komory rozhodně neplyne oprávnění správního orgánu či jeho inspektorů požadovat nahlížení do lékárnického informačního systému žalobce, kde je mimo jiné obsaženo jeho know-how a obchodní tajemství. Žalobce byl ochoten, jak plyne ze zápisu o provedení dílčí kontroly lékárny ze dne 9. 1. 2023, na vyžádání správního orgánu dodat příslušné dodací listy aj., což se však správní orgán na jednání před Čestnou radou žalované dne 12. 6. 2023 rozhodl nakonec nevyžadovat a dokazování v tomto směru nedoplnil. Tuto skutečnost nelze klást žalobci k tíži. Správní orgán nesprávně právně vyložil předmětné ustanovení Kontrolního řádu České lékárnické komory, neboť inspektoři České lékárnické komory vyžadovali provedení kontroly v neoprávněném rozsahu (nahlížením do lékárnického informačního systému žalobce), a proto jim nebyl ze strany žalobce umožněn. Uvedeným jednáním se žalobce nemohl dopustit deliktu neumožnění provedení kontroly v potřebném rozsahu ve smyslu výroku II napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je v tomto důsledku nezákonné. Nadto je třeba zdůraznit, že i kdyby žalobce měl tvrzenou povinnost umožnit správnímu orgánu nahlédnutí do lékárnického informačního systému, nemohl by tuto povinnost, resp. povinnost poskytnout součinnost při kontrole, porušit za situace, kdy přislíbil na vyžádání požadované dokumenty zaslat, avšak správní orgán si předmětné dokumenty nevyžádal.

7. Nesprávný je rovněž závěr správního orgánu na str. 8 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že žalobce jednal při spáchání deliktu „*v přímém úmyslu*“. Toto správní orgán patrně dovodil právě na základě onoho slovního spojení použitého žalobcem, že „jde o *propracovaný systém*“. Jedná se o ničím nepodloženou spekulaci správního orgánu, která nemůže vůbec být relevantním odůvodněním formy zavinění žalobce. Zavinění ve formě úmyslu je založeno na složce vůle, tzn. že pachatel chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, nebo s tím byl alespoň srozuměn. Úmysl žalobce, natož přímý,

7/2024

ve vztahu k namítaným jednáním však nebyl prokázán vůbec a z provedených důkazů neplyne.

8. Žalobce dále namítl, že žalovaná přistoupila k uložení nejprísnejší možné sankce, a to vyloučení z České lékárnické komory. Taková sankce je zcela zjevně nepřiměřená, uložená v rozporu se zásadou proporcionality a prevenční funkcí trestání za správní delikty. Nadto se žalovaná dopustila pochybení, když uloženou nejprísnejší sankci zcela nedostatečně odůvodnila, nadto za situace, kdy svým rozhodnutím zasahuje do práva žalobce na svobodnou volbu povolání, zaručenou čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, v důsledku čehož je napadené rozhodnutí rovněž nepřezkoumatelné.

9. Z podané žaloby vyplývá, že odůvodnění uložené sankce považuje žalobce za nedostačující, když není zřejmé a řádně odůvodněno, proč správní orgán nemohl zvolit jiné, méně přísné disciplinární opatření než vyloučení z komory, a to zejména za situace, kdy v minulosti za obdobné disciplinární delikty – znemožnění provedení kontroly lékárny inspektorem - udělil „pouze“ pokutu (zde žalobce odkazuje na v žalobě konkrétně citovanou judikaturu Nejvyššího správního soud.

10. Uložením nejprísnejší možné sankce za předmětné disciplinární správní orgán porušil zásadu legitimního očekávání žalobce co do druhu sankce, protože dle judikatury je nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů rozhodnutí o uložení pokuty, je-li výše pokuty odůvodněna pouhou rekapitulací skutkových zjištění a konstatováním zákonných kritérií pro uložení pokuty, aniž by bylo zřejmé, zda a jakým způsobem byla tato kritéria hodnocena. Žalobce již výše zpochybnil namítaný časový rozsah od 8. 12. 2022 do 9. 1. 2023, ve kterém mělo údajně docházet k nenaskladnění léčivých přípravků dle dodacích listů uvedených ve výroku I napadeného rozhodnutí, když z provedených důkazů toto neplyne a rovněž rozporuje vůbec skutečnost, že k nesprávnému vedení skladové evidence v tvrzeném období docházelo, resp. že žalobce porušil své povinnosti stanovené v ust. § 82 odst. 3 písm. e) zákona o léčivech. Rovněž výše rozporoval, že by se ze strany žalobce jednalo o propracovaný systém nelegálního zacházení s léčivy, když tyto závěry nejsou nijak důkazně podloženy.

11. Žalobce namítl, že sankce, která byla uložena žalobci za vytýkaná jednání v této věci, se zcela zásadně vymyká dosavadní rozhodovací praxi žalované, na důkaz čehož již žalobce označil důkazy výše. Správní orgán nezohlednil všechna specifika konkrétního případu a vzhledem k okolnostem uložil zcela nepřiměřenou sankci, což také nedostatečně a v rozporu s požadavky kladenými právními předpisy odůvodnil. Nejvyšší správní soud přitom ve svém rozsudku ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010-97 konstatoval, že „soud v rámci moderačního práva zkoumá, zda nedošlo k excesu při individualizaci trestu, tedy zda a jak bylo přihlédnuto ke všem specifikům konkrétního případu a zda byl v rámci zákonné trestní sankce vybrán pro pachatele takový druh trestu a v té výměře, která splní účel trestu a není zjevně nepřiměřená.“

12. Žalobce uzavřel, že žalovaná nezohlednila všechna specifika konkrétního případu a vzhledem k okolnostem uložila zcela nepřiměřenou sankci, což také nedostatečně a v rozporu s požadavky kladenými právními předpisy odůvodnila. I pokud by tak vytýkaná porušení právních předpisů naplňovala formální znaky (disciplinárního) deliktu, nebyl by naplněn jejich materiální znak (vyšší stupeň škodlivosti porušující či ohrožující zájem

7/2024

společnosti). Naplnění materiálního znaku by pak muselo být prokázáno zvláště ve vztahu ke každému namítanému jednání a pouhá formální aplikace právních předpisů s následným uložením nejprísnejší možné sankce se s ohledem na absenci závažnosti a dopadů porušení právních předpisů jeví jako zcela nepřiměřená a neodůvodněná.

III. Vyjádření žalované k obsahu žaloby

13. Žalovaná k jednotlivým žalobním argumentům uvedla následující:

14. Žalovaná je přesvědčena, že v tomto případě se nejedná o otázku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí z důvodu nemožnosti zjistit jeho obsah či důvody, pro které bylo vydáno, ale jednoduše o otázku správnosti vyhodnocení provedených důkazů, a tedy správnosti zjištěného skutkového stavu.

15. Jádrem argumentace žalobce ohledně tvrzených nedostatků v hodnocení důkazů je tvrzení, že ze správního spisu, zejména ze zápisu o dílčí kontrole lékárny nelze činit skutkový závěr o nenaskladnění předložených dodacích listů. Tento žalobcův argument je zjevně lichý. V dílčím zápise z kontroly je doslova uvedeno: „Mgr. Ch. odmítá nalézt tyto dodací listy v LIS Farms, s tím, že tam nejsou.“ Správní spis navíc obsahuje nejen zápis o dílčí kontrole, ale rovněž protokol ze zasedání Čestné rady ze dne 12. 6. 2023, na němž byl žalobcův disciplinární delikt projednán. V rámci tohoto jednání byl proveden důkaz výsledkem svědka PharmDr. J. M., který byl jedním z inspektorů žalované, kteří se účastnili kontroly lékárny. V rámci své výpovědi zpřesnil informace zaznamenané v dílčím zápise tak, že žádost ze strany inspektorů o prokázání naskladnění předložených dodacích listů v informačním systému lékárny „Mgr. Ch. odmítl s tím, že tam ty dodací listy stejně nejsou.“ Z uvedeného je zřejmé, že žalovaná nevycházela toliko ze zápisu, ale i ze svědecké výpovědi inspektora žalované dokládající prohlášení samotného žalobce. Tyto důkazy ve svém souhrnu přesvědčivě prokazují, že léčivé přípravky dle dodacích listů uvedených ve výroku skutečně nebyly naskladněny. Zároveň platí, že pro prokázání nenaskladnění léčivých přípravků by mohla stačit již skutečnost, že žalobce byl vyzván k prokázání jejich naskladnění a toto odmítl. Je povinností žalobce jako vedoucího lékárníka zajistit dostatečné podmínky pro provedení kontroly lékárny v libovolnou chvíli jejího provozu a v rámci takové kontroly musí být inspektorům ze strany vedoucího lékárníka či jím pověřeného farmaceuta doloženo evidenční naskladnění všech léčivých přípravků, které se dle dodacích listů nacházejí v jím vedené lékárně. Pokud vedoucí lékárník toto neprokáže, resp. odmítne poskytnout inspektorům součinnost, aby si mohli evidenční naskladnění léků ověřit, je oprávněný skutkový závěr o jejich evidenčním nenaskladnění.

16. Dále žalobce žalované vyčítá údajně disciplinárním spisem nepodložený skutkový závěr o časovém vymezení disciplinárního deliktu od 8. 12. 2022 do 9. 1. 2023, když ve správním spise jsou ofoceny pouze 4 dodací listy, všechny vystaveny dne 14. 12. 2022. Tato žalobcova výtka je opět nedůvodná. Pokud jde o časové vymezení skutku, žalovaná vycházela ze skutečností zaznamenaných v zápise o dílčí kontrole lékárny, z něhož plyne, že předložené dodací listy byly vystaveny v období od 8. 12. 2022 do 16. 12. 2022. Důvodem nepřítomnosti kopií všech dodacích listů uvedených ve výroku I. napadeného rozhodnutí a v zápise o dílčí kontrole lékárny je vysvětlena svědeckou výpovědí inspektora žalované PharmDr. M., který uvedl, že žalobce v průběhu kontroly lékárny po telefonátu na neznámé číslo inspektorům

sdělil, že jim již nic neposkytne, ani dodací listy ani faktury, přičemž dodací listy poskytne na vyžádání. Dílčí fotodokumentaci obsahující mj. dodací listy č. 2221007627, 2221417851, 2221417874 a 2221417942 pořídili inspektoři ještě před tímto telefonátem, po němž jim žalobce již pořizování fotodokumentace neumožnil. Vzhledem k zaznamenání dodacích listů v zápisu z dílčí kontroly nebylo pro účely rozhodnutí ve věci nutné dožádat u žalobce zbylé dodací listy, jejichž vyfocení v průběhu samotné kontroly neumožnil.

17. K závěru o úmyslném zavinění žalovaná nedospěla pouze na základě žalobcem citovaného vyjádření, ale i na základě skutečnosti, že žalobce byl v předmětné lékárně zároveň vedoucím lékárníkem i provozovatelem, tudíž se tato činnost nemohla dít bez jeho vědomí a účasti, a zároveň z jeho reakce v průběhu kontroly, z níž je zřejmé, že si byl dobře vědom protiprávnosti svého jednání, jehož objasnění se snažil znemožnit. Samotné jeho prohlášení učiněné v průběhu kontroly pak tento závěr již jen doplňuje, když žalobce ani sám neobjasnil, co jiného by mělo toto vyjádření znamenat a nedostavil se na jednání Čestné rady, kde byla jeho věc projednávána. Z kontextu zejm. z věty, která v zápise sdělení žalobce *„je na to propracovaný systém“* předchází, a z věty, která po sdělení následuje, jasně vyplývá, že sdělením o *„propracovaném systému“* žalobce reaguje inspektorům žalované na jejich nález dodacích listů nezavedených do lékárnického informačního systému Farmis, jejichž výčet následuje. Ze svědecké výpovědi inspektora PharmDr. M. vyplývá, že na otázku, *„kde ta léčiva z dodacích listů jsou. Mgr. Ch. uvedl, že je na to propracovaný systém. K našemu dotazu neuvedl, kde ta léčiva jsou.“*

18. Výše uvedené závěry se do značné míry uplatnily i při posouzení otázky zavinění, což je další nedostatek, který žalobce žalované stran skutkových zjištění vyčítá.

19. Formu úmyslného zavinění u obou z posuzovaných skutků žalovaná dovodila (a v napadeném rozhodnutí vysvětlila) z toho, že (i) u jednání dle výroku I. napadeného rozhodnutí se v osobě žalobce kumulovala funkce vedoucího lékárníka a zároveň provozovatele předmětné lékárny, a tedy zde nebyl nikdo jiný, kdo by se popsaného jednání mohl účastnit či na něm mohl mít zájem. K otázce, kde se nachází léky dle dodacích listů toto odmítl sdělit s tím, že jde o *„propracovaný systém“*. Zároveň z jednání žalobce v průběhu kontroly, kdy se snažil inspektorům zabránit v kontrole evidenčního naskladnění dodaných léčivých přípravků vyplývá, že si byl dobře vědom protiprávnosti svého jednání; (ii) V případě jednání dle výroku II. ze zápisu z dílčí prohlídky lékárny plyne, že žalobce se na jednání spočívajícím v neumožnění provedení kontroly přímo vědomě podílel, což sám nepopírá, pouze uvádí, že jednal po právu, když z právních a stavovských předpisů neplyne jeho povinnost umožnit inspektorům nahlížet do informačního systému lékárny.

20. Žalobce dále vyčítá žalované, že výrok II. napadeného rozhodnutí opřela o nesprávný výklad svých vlastních stavovských předpisů, konkrétně pak o ust. § 9 odst. 3 písm c) Kontrolního řádu žalované Komory, který dle žalobce nezakládá povinnost vedoucího lékárníka umožnit inspektorům Komory nahlížení do lékárnického informačního systému. Oprávnění inspektorů Komory požadovat nahlédnutí do lékárnického informačního systému a odpovídající povinnost vedoucího lékárníka toto umožnit, plyne hned ze dvou ustanovení § 9 odst. 2 Kontrolního řádu žalované, jehož porušení je žalobci kladeno za vinu. V ustanovení citovaném žalobcem (písm. c)) se uvádí, že vedoucí lékárník je povinen *„předložit na požádání zejména dodací listy, výdejky, přijaté lékařské předpisy, faktury,*

7/2024

dokumentaci o přípravě a kontrole léčiv, provozní řád, sanitální program, doklady ověřující funkčnost zejména sterilizačních a farmaceutických zařízení”. Z výše uvedeného je zřejmé, že jde o výčet demonstrativní. Jakkoli tedy povinnost předložení záznamu o příjmu léčivého přípravku v tomto ustanovení explicitně vyslovena není, lze ji dovodit z jeho smyslu. Tím je umožnit inspektorům provedení komplexní kontroly zákonnosti a odbornosti provozu v lékárně, jejíž součástí je i vedení úplné a průkazné evidence skladových zásob, příjmu a výdeje léčivých přípravků ve smyslu ust. § 82 odst. 3 písm. e) zákona o léčivech. Stejně tak jde tuto povinnost vedoucího lékárníka dovodit i z ust. § 9 ods. 2 písm. b) Kontrolního řádu, v němž je zakotvena povinnost vedoucího lékárníka *“předložit na požádání doklady podle zákona č. 220/1991 Sb., dalších obecně závazných právních předpisů a řádů komory*”. Takovým dokladem dle dalšího obecně závazného právního předpisu je právě i doklad o řádném zaevidování přijatého léčivého přípravku do informačního systému lékárny.

21. Dokumenty, která žalobce nabídl na vyžádání zaslat, byly dodací listy, z nichž pouze část si inspektoři stihli vyfotit, než jim to žalobce znemožnil. Z těchto dokumentů ovšem plyne zcela jiný typ informace, než jakou se inspektoři snažili zjistit nahlédnutím do lékárnického informačního systému, či výzvou žalobci, ať doloží, kde se léky z dodacích listů nachází. Zatímco dodací listy – jak plyne již z jejich názvu – prokazují, že léčivé přípravky na nich uvedené byly do lékárny fyzicky dodány, jejich skladová evidence přístupná z lékárnického informačního systému prokazuje právě splnění povinnosti jejich evidenčního naskladnění, uvedené ve výše citovaném ustanovení o zákonu o léčivech, případně prokazuje také to, jakým způsobem s nimi bylo dále nakládáno, zda byly např. vydány na recept. Zasláním zbylých dodacích listů by tak žalobce nesplnil svoji povinnost, jak v žalobě předestírá.

22. Žalovaná vyjádřila přesvědčení, že z důvodů popsaných v odůvodnění napadeného rozhodnutí šlo o zásah opodstatněný a přiměřený. Přístup k profesi lékárníka je vzhledem k odborným nárokům na její výkon a vysokou odpovědností s ní spojenou omezen již zákonem (povinné absolutorium magisterského studia v příslušném oboru, členství v komoře) a stavovskými předpisy žalované, a žalované je rovněž zákonem svěřena pravomoc rozhodovat o tom, že určité osobě bude možnost tuto profesi vykonávat odebrána. Závažnost protiprávního jednání žalobce, vykonávajícího odpovědné funkce vedoucího lékárníka a provozovatele lékárny přesvědčila žalovanou o tom, že se tato osoba v důležitých bodech míjí s minimálními kvalitami a požadavky kladenými na lékárníky a tím spíše na lékárníky působící ve funkcích zvýšené zodpovědnosti (jako vedoucí lékárník či provozovatel lékárny) a zvolená sankce je jediným prostředkem, který má žalovaná k dispozici, aby takové osobě zabránila lékárnické povolání nadále, resp. na dalších pět let, vykonávat. Její dočasná „likvidační“ povaha ve vztahu k výkonu profese lékárníka tak není jakýmsi skrytým postranním účinkem, proti němuž Ústavní soud v žalobcem citovaných nálezech zasáhl, ale jejím přiznaným cílem, fungujícím jako přiměřený trest a zároveň jako individuální prevence.

23. Tvrzení žalobce, že žalovaná nepřihlédla k polehčujícím okolnostem, zejména k absenci škodlivého následku, k vysokému věku žalobce a k jeho dosavadní disciplinární bezúhonnosti, není pravdivé, když k okolnostem případu i k osobě žalobce žalovaná přihlédla, byť ne způsobem, jaký by si žalobce zřejmě přál. Žalovaná v první řadě uvádí, že tvrzení žalobce o absenci škodlivého následku (nedošlo k poškození zdraví) zcela selhává v představivosti možných dopadů jeho jednání a v rozsahu zájmů chráněných zákonem o

7/2024

léčivech a jmenovitě povinností vést řádně evidenci léčiv. Jak je patrné z odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaná dospěla k závěru, že smyslem protiprávního nenaskladnění léčiv je jejich další reexport či jiné protiprávní zacházení s nimi mimo předmětnou lékárnu. Takové jednání má zásadní negativní dopady na systémové úrovni, kdy jednak narušuje férovou hospodářskou soutěž mezi provozovateli lékáren, jejíž zachovávání je přikázáno mj. v čl. 8 Etického kodexu žalované, a za druhé, patrně ještě závažněji, může vést k nedostatku léčivých přípravků na českém trhu. Taková situace ve svém úhrnu nepoškozuje zdraví pacientů o nic méně než neodborný výdej léčiv v lékárnách.

24. Žalovaná nedošla k závěru, že by vyšší věk žalobce mohl být brán jako polehčující okolnost. Jako obecně polehčující okolnost pokročilý věk neuvádí Disciplinární řád žalované ani zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, či zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, jako nejbližše analogicky použitelné právní předpisy. Zároveň takové nahlížení na skutkovou okolnost vyššího věku pachatele zcela postrádá logiku, zejména u deliktu, který spočívá v zanedbání garanční a dohledové funkce vedoucího lékárníka a provozovatele lékárny. Pokud u žalobce jeho vyšší věk způsobil úbytek sil, fyzických či duševních, bránící řádnému výkonu výše uvedených funkcí, tím spíše je měl v zájmu ochrany zdraví pacientů a zákonného nakládání s léčivy a provozu lékárny opustit. Vzhledem ke skutečnosti, že šlo o jednání úmyslné však patrně spíše než o zanedbání povinností způsobených věkem, šlo ze strany žalobce o motiv pekuniární. Stejně tak i skutečnost, že žalobce nebyl dosud disciplinárně trestán žalovaná do své úvahy zahrnula, ale dospěla k závěru, že samotná tato okolnost nemůže vést k uložení mírnějšího trestu, když nešlo v obou případech o delikt spáchaný z nedbalosti např. u důvodu nezkušenosti či neznalosti předpisů regulující lékárnickou profesi, ale o úmyslnou dlouho trvající protiprávní činnost, kterou žalobce vykonával z pozice odborného vedení příslušné lékárny.

25. Pokud žalobce vytýká žalované nesoulad uloženého opatření s její dosavadní rozhodovací praxí, pak se mýlí. Nejprve v bodě 45. žaloby cituje rozhodnutí žalované, v němž bylo uloženo disciplinární opatření pokuty (v polovině zákonného rozsahu ve výši 15 000 Kč), za delikt, který označuje za „obdobný“ a vyvozuje z toho závěr o tom, že v případě žalobce jde o zjevný excés. V daném případě však šlo o rozhodnutí o disciplinárním deliktu spočívajícím v neumožnění kontroly ze strany vedoucího lékárníka a odborného zástupce provozovatele, tedy o skutek, odpovídající výroku II. napadeného rozhodnutí. Nebylo zde shledáno, jako je tomu v případě žalobce, protiprávní nakládání s léčivy, a to navíc ve značném rozsahu, jak je uvedeno ve výroku I. napadeného rozhodnutí. Z výše uvedeného plyne, že delikt žalobce je rozsáhlejší a závažnější než delikt, na nějž odkazuje, a z tohoto důvodu neobstojí ani srovnání v druhu a výši uloženého trestu.

26. Žalovaná závěrem svého vyjádření k žalobě uvedla, že z důvodu bezprecedentní eskalace závažné protiprávní činnosti, ohrožující důvěryhodnost lékárnické profese jako celku, došlo u žalované k rozvoji rozhodovací praxe, resp. k zvýšení nápadu velmi závažných disciplinárních kauz, kdy ukládání trestu podmíněného či nepodmíněného vyloučení z komory, bohužel, již není výjimečným trestem, jako tomu bylo v minulosti, ale jde u tohoto typu deliktů stále častěji využívanou sankci. Pro představu žalovaná uvádí, že od počátku roku 2023 ke dni 12. 3. 2024 na základě návrhů Revizní komise žalované vyloučila v disciplinárním řízení za tento druh deliktu (tj. připuštění takové činnosti ze strany vedoucích lékárníků a odborných zástupců) 18 členů, z toho 8 podmíněně a 10 nepodmíněně. Ve dvou

případech k uvedenému datu již tato rozhodnutí nebyla právní moci. Vzhledem k mantinelům stanoveným v § 18 odst. 3 zákona č. 220/1991 Sb., zejména pak k horní hranici výše pokuty, pak nemá žalovaná k dispozici jiný účinný nástroj, jak této mimořádně závažné činnosti zabránit než právě vyloučení z komory.

IV. Průběh řízení před orgány žalované

27. Ze spisového materiálu předloženého žalovanou soud zjistil, že žalobce je členem žalované od 1. 1. 2016 s oprávněním k výkonu funkce vedoucího lékárníka v předmětné lékárně a držitelem oprávnění k provozování předmětné lékárny jako poskytovatel zdravotních služeb.

28. Při provedení dílčí kontroly předmětné lékárny dne 9. 1. 2023 byly inspektory žalované nalezeny dodací listy od dodavatele PHOENIX za období od 8. 12. 2022 do 16. 12. 2022, které nebyly zavedeny do lékárnického informačního systému (dále jen „*LIS FARMIS*“). Žalobce k tomu uvedl, že „...*na to je propracovaný systém*“. Žalobce odmítl nalézt tyto dodací listy v LIS FARMIS s tím, že tam nejsou, odmítl pokračovat v kontrole s tím, že dodací listy na vyžádání předloží. Zápis o kontrole žalobce odmítl podepsat.

29. Při ústním projednání věci Čestnou radou žalované žalobce i jeho právní zástupce shodně uvedli, že nebylo prokázáno, že došlo k chybám v evidenci, a pokud evidence léčivých přípravků nějaké chyby obsahovala, poukázali na to, že šlo o období druhé poloviny prosince 2022 před Vánoci s tím, že žalobce je na lékárně sám. Zástupce žalobce na dotaz na výši přibližného měsíčního příjmu žalobce uvedl, že jej nezná. Uvedl, že žalobce je starší, je mu sedmdesát let, kontrola v době předvánoční s výskytem většího množství výskytu respiračních onemocnění, a tudíž v době většího náporu na lékárně pro žalobce byla stresová, proto už nechtěl v kontrole pokračovat a zápis o kontrole odmítl podepsat, protože nesouhlasil s tím, co je v něm uvedeno ohledně LIS FARMIS.

30. Při ústním jednání u žalované byl vyslechnut inspektor žalované Pharm.Dr. Josef Marek, který uvedl, že kontrolu uvedeného dne zahájili inspektoři žalované poměrně brzy po ránu, při kontrole dokladů žalobce předložil štůsek faktur a dodacích listů, navzájem spojených sešívačkou, k dotazu inspektorů žalobce uvedl, že šlo o dodavatele PHOENIX. Inspektoři vznesli dotaz na obsah LIS FARMIS ohledně údajů, jak byly dodávky naskladněny, žalobce uvedl, že tam ty dodací listy stejně nejsou. Pak někam telefonoval – zřejmě právníkovi – a potom uvedl, že už nic nepředloží ani neposkytne. Vytisknout dodací listy a výstupy z LIS FARMIS odmítl, inspektorům neumožnil nahlédnutí do LIS FARMIS a na dotaz inspektorů, kde tedy ta předmětná dodaná léčiva jsou, uvedl jen, že je na to propracovaný systém.

31. Po provedeném řízení žalovaná vydala žalobou napadené rozhodnutí, neboť dospěla k závěru, že disciplinárně obviněný žalobce se jednání popsaného ve výroku rozhodnutí dopustil. V předmětné lékárně nebyla vedena úplná a průkazná evidence skladových zásob, příjmů a výdejů léčivých přípravků, žalobce výslovně potvrdil, že sporné dodací listy nejsou zaevidovány v systému LIS FARMIS, odmítl sdělit, kde se dodané přípravky nacházejí a neumožnil pokračování provádění kontroly. Důsledkem jednání žalobce je podle žalované alarmující skutečnost, že se léčivé přípravky po dodání do lékárny ztratily z oficiálního distribučního řetězce a nelze zjistit, kde a jakým způsobem s nimi bylo nakládáno. Nelze

7/2024

vyloučit, že léčivé přípravky takto vyloučené z oficiálního distribučního řetězce mohou končit na černém trhu nebo v zahraničí jako nedovolený reexport, které jsou v současné době celospolečenský problém a jeden z hlavních důvodů nedostupnosti některých léků na českém trhu. Této úvaze v dané věci napovídá i sortiment kontrolovaných a neevidovaných léků. S ohledem na rozsah žalobcova protiprávního jednání se nemohlo jednat o náhodné selhání lidského faktoru, ale o závažné systémové nedostatky při vedení lékárny. Z vyjádření žalobce o propracovaném systému lze dovodit, že šlo o dlouhodobé a promyšlené porušování zákonných povinností. Vzhledem k tomu, že ke kontrole došlo v lednu 2023, je zřejmé, že žalobce neprovedl nápravu vzniklých nedostatků, a proto je jeho tvrzení o náročném předvánočním období a o tom, že je na lékárně sám, vnímáno jako účelové.

32. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí dovodila, že popsané jednání žalobce představuje mimořádně závažné porušení základních povinností provozovatele a vedoucího lékárníka při výkonu funkce, které může mít nejen negativní dopad na odbornost při zacházení s léčivými (a tím i na život a zdraví pacientů), ale má v daném případě negativní vliv na celkové prostředí trhu s léčivými přípravky a na možnost jeho veřejnoprávní regulace. Proto žalovaná při úvaze o uložení disciplinárního opatření vyšla ze zjištění, že žalobce v průběhu kontrolovaného a posuzovaného období soustavně nerespektoval jednu ze základních povinností provozovatele a vedoucího lékárníka a velmi závažného disciplinárního deliktu se dopustil v mimořádně velkém rozsahu, kdy do evidence nezanesené léčivé prostředky z celkem 14 dodacích listů skončily neznámo kde, nejsou dohledatelné a nepodařilo se objasnit skutečný rozsah nenaskladněných léčivých prostředků z důvodu neumožnění pokračování v kontrole lékárny.

33. Žalovaná proto došla k závěru, že v dané věci nepostačí uložení disciplinárního opatření pokuty ani podmíněné vyloučení z Komory, ale je nezbytné uložit nejprísnější sankci vzhledem k mimořádně vysoké závažnosti deliktu, k opakování, systematickosti a soustavnosti pochybení, k četnosti skutků protiprávního nakládání s léčivými a jeho rozsahu, stejně jako k zavinění ve formě přímého úmyslu, kdy žalobce vytýkané jednání činil s cílem porušit či ohrozit zájem chráněný zákonem. Také postoj žalobce k základním pravidlům profese a rozsah, v jakém tato základní pravidla úmyslně porušoval, vedly žalovanou k závěru, že osobě žalobce by nemělo být znovu umožněno vykonávat lékárnickou praxi.

V. Právní základ posuzované věci

34. Podle ustanovení § 79 odstavec 6 zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o léčivech“), musí mít poskytovatel lékárenských zdravotních služeb pro každou lékárně ustanovenou nejméně jednu osobu se specializovanou způsobilostí farmaceuta (dále jen „vedoucí lékárník“) odpovědnou za to, že zacházení s léčivými v lékárně odpovídá tomuto zákonu, přičemž v lékárně po dobu jejího provozu musí být vždy přítomen vedoucí lékárník nebo jím pověřený farmaceut.

35. Podle § 8 odstavec 8 zákona o léčivech je zacházení s humánními léčivými přípravky jinak než v souladu s tímto zákonem, zakázáno. Podle § 5 odstavec 1 tohoto zákona se zacházením s léčivými pro účely tohoto zákona rozumí jejich výzkum, příprava, úprava, kontrola, výroba, distribuce, skladování a uchovávání, dodávání a přeprava, nabízení za účelem prodeje, prodej, výdej, prodej držení za účelem podnikání, poskytování reklamních

7/2024

vzorků, používání léčivých přípravků při poskytování zdravotních služeb nebo veterinární péče nebo odstraňování léčiv.

36. Podle § 82 odstavec 3 písm. e) zákona o léčivech vedou provozovatelé lékárný úplnou a průkaznou evidenci skladových zásob, příjmu a výdeje registrovaných léčebných přípravků.

37. Podle § 9 odstavec 2 písm. a) a b) zákona o Komorách je každý člen povinen vykonávat své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a dodržovat mj. Organizační a Disciplinární řád České lékařnické komory. Stejně povinnosti stanoví členům Komory ustanovení § 7 odstavec 1 písm. a) a b) Organizačního řádu žalované.

38. Podle ustanovení § 9 odstavec 2 Kontrolního řádu žalované je vedoucí lékárník, odborný zástupce lékárný nebo její provozovatel, je-li členem Komory, případně jejich zástupce povinen:

- a) zajistit průvodce inspekční skupiny po celou dobu prohlídky a umožnit provedení zápisu o prohlídce,
- b) předložit na požádání doklady podle zákona č. 220/1991 Sb., dalších obecně závazných právních předpisů a řádů Komory,
- c) předložit na požádání zejména dodací listy, výdejky, přijaté lékařské předpisy, faktury, dokumentaci o přípravě a kontrole léčiv, provozní řád, sanitální program, doklady ověřující funkčnost zejména sterilizačních a farmaceutických zařízení.

39. Podle bodu 12 Etického kodexu žalované Komory je povinností lékárníka znát a dodržovat předpisy pro výkon tohoto povolání včetně vnitřních stavovských předpisů Komory.

40. Podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o Komorách „Komory dbají, aby členové komor vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným zákony a řády komor“. Podle § 2 odst. 2 písm. c) zákona o Komorách „Komory jsou oprávněny stanovovat podmínky k výkonu soukromé praxe svých členů a k výkonu funkce odborných zástupců podle zvláštního předpisu a vedoucích lékařů a primářů u poskytovatelů zdravotních služeb“. Podle § 2 odst. 2 písm. d) zákona o Komorách „Komory jsou oprávněny vydávat osvědčení o splnění podmínek podle písmena c)“. Podle § 2 odst. 2 písm. f) zákona o Komorách „Komory jsou oprávněny uplatňovat disciplinární pravomoc v rozsahu stanoveném tímto zákonem“.

41. Podle § 3 odst. 3 zákona o Komorách „Absolvent vysokoškolského studia v oboru farmacie, který vykonává své povolání v zařízení poskytujícím lékárenskou péči na území České republiky, musí být členem České lékařnické komory“.

42. Podle § 18 odst. 1 zákona o Komorách „Čestná rada komory vykonává disciplinární pravomoc vůči všem členům komory“.

43. Podle § 18 odstavec 3 zákona o Komorách a podle § 16 odstavec 3 Organizačního řádu žalované Komory může Čestná rada komory uložit za závažné porušení povinností člena Komory jako disciplinární opatření pokutu ve výši od 3 000 Kč do 30 000 Kč, podmíněné vyloučením z Komory a vyloučením z Komory.

44. Podle § 21 Disciplinárního řádu Komory Čestná rada přijme zprošťující rozhodnutí, nejsou-li podmínky pro uložení trestu. Podle § 20 Disciplinárního řádu Komory Čestná rada uloží sankci, jestliže bylo nepochybně prokázáno, že se stal skutek, který je uveden v disciplinárním obvinění, že se jej dopustil disciplinárně obviněný a že tento skutek je disciplinárním deliktem.

VI. Řízení před soudem

45. Městský soud v Praze v souladu s ustanovením § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“ - přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

46. Při ústním jednání dne 12. 9. 2024 zástupce žalobce uvedl, že odkazuje na podanou žalobu a další vyjádření žalobce. Pokud žalovaná předkládala rozhodnutí, kterými dokládala, že v obdobných případech rovněž pristoupila k vyloučení člena Komory, má žalobce za to, že posuzované případy nejsou co do rozsahu, závažnosti a prokázánosti srovnatelné s případem žalobce. Žalobce trvá na tom, že závěry o neumožnění provedení kontroly jsou nedostatečně skutkově podloženy, údajný rozsah žalobcova pochybení je pouze spekulativní a uložený trest je nepřiměřený, když nebyly zohledněny polehčující okolnosti, proto žalobce navrhl, aby soud rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k novému rozhodnutí, případně aby snížil trest mu rozhodnutím uložený.

47. Zástupce žalované při jednání soudu rovněž odkázal na svá písemná podání a uvedl, že v případě žalobce nebylo možno do výroku rozhodnutí vyčíslit cenu léků, které žalobce nezavedl do systému LIS FARMIS, protože kvůli odmítavému jednání žalobce nebylo u dvou třetin kontrolovaných dodávek možno dohledat příslušné dodací listy. Z disciplinárního spisu lze zjistit, že předmětem dodávek u předložených dodacích listů a faktur byl lék Xarelto, který je dle podkladů žalované nejčastěji reexportovaným lékem. Pro posouzení jednání žalobce není nutné posuzovat překryv odpovědnosti žalobce jako provozovatele lékárny a jako odborného zástupce (lékárníka), protože žalobce zastával obě funkce. Námitky žaloby směřující proti právnímu výkladu oprávnění kontrolujícího inspektora nelze považovat za důvodné, protože by nebylo možno kontrolu provést, pokud by inspektoři nemohli nahlížet do informačního systému, kam ostatně má přístup i Státní ústav pro kontrolu léčiv (SÚKL) právě proto, aby bylo možno v každém okamžiku zjistit, kde se konkrétní lék nalézá. Žalobou napadené rozhodnutí nijak nevybočilo z rámce jiných rozhodnutí žalované v obdobných věcech, proto žalovaná navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

48. Městský soud v Praze při jednání provedl dokazování listinami předloženými žalovanou. Z rozhodnutí čestné rady žalované ze dne 10. 10. 2023, č. j. 976/ČR/2023, soud zjistil, že žalovaná uznala vinnou disciplinárně obviněnou Pharm.Dr. K. T., která jako vedoucí lékárník lékárny v P. porušila povinnosti uložené zákonem a stavovskými předpisy žalované, když v prosinci 2021 a lednu 2022 připustila nesprávné vedení skladové evidence léčivých přípravků v lékárně spočívající v evidenčním nenaskladnění léčivých přípravků dodaných do lékárny, čímž připustila zacházení s těmito léčivy blíže neobjasněným způsobem, za což jí bylo uloženo disciplinární opatření vyloučení z Komory. Obdobně

z rozhodnutí čestné rady žalované ze dne 13. 6. 2023, č. j. 971/ČR/2023, soud zjistil, že žalovaná uznala vinnou disciplinárně obviněnou Pharm.Dr. Z. T., která jako vedoucí lékárník lékárny v B. porušila své povinnosti uložené zákonem a stavovskými předpisy žalované, když přinejmenším v době od 15. 8. 2022 do 21. 3. 2023 připustila nesprávné vedení skladové evidence léčivých přípravků v lékárně spočívající v evidenčním nenaskladnění léčivých přípravků dodaných do lékárny, čímž připustila zacházení s těmito léčivými blíže neobjasněným způsobem, a dále přinejmenším od 21. 3. 2023 připustila v lékárně výkon povolání farmaceutického asistenta Mgr. M. R. bez odborné způsobilosti, za což jí bylo uloženo disciplinární opatření vyloučení z Komory. Proti tomuto rozhodnutí se Pharm.Dr. Z. T. bránila správním žalobou, o níž rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 7. 2024, č. j. 18 Ad 5/2024 – 69, kterým žalobu jako nedůvodnou zamítl. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebyla následně Nejvyšším správním soudem věcně projednávána z důvodu nedostatku splnění podmínek řízení.

VII. Posouzení důvodnosti žaloby soudem

49. Soud se v první řadě zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky pro to, aby žalobu věcně projednal. Postup soudu při přezkoumávání rozhodnutí správních orgánů, kterými je rozhodováno o veřejných subjektivních právech fyzických či právnických osob, tím rozhodnutím o postihu za disciplinární delikt nepochybně je a je upraven soudním řádem správním.

50. Podle § 5 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li to zvláštní zákon. Žalobou napadené rozhodnutí, které vydala čestná rada lékárnické komory podle § 18 zákona o Komorách je rozhodnutí, které bylo vydáno v prvním a posledním stupni. Otázka opravných prostředků proti rozhodnutí čestné rady je upravena v ustanovení § 18 odst. 4 a 5 zákona o Komorách, podle něhož lze proti rozhodnutí čestné rady komory o uložení disciplinárního opatření podat opravný prostředek, o kterém rozhoduje soud.

51. Je tedy zřejmé, že v rámci řízení před správními orgány řádný opravný prostředek není přípustný. Protože není stanoveno jinak, bylo možno podat žalobu přímo proti prvostupňovému rozhodnutí. Žaloba proti napadenému rozhodnutí je tedy přípustná dle § 18 odst. 5 zákona o Komorách a podle § 129 odst. 1 s. ř. s. lze takovou žalobu podat ve lhůtě třiceti dnů od doručení rozhodnutí. Žaloba má ze zákona odkladný účinek. Pokud bylo žalobcem napadené rozhodnutí doručeno dne 27. 3. 2024, jde o žalobu včasnou, která má ze zákona odkladný účinek.

52. Městský soud v Praze dovodil, že podmínky řízení byly v dané věci splněny. Žaloba byla podána včas osobou k tomu oprávněnou. Žaloba není důvodná.

VIII. Vypořádání žalobních námitek soudem

53. Profesní komory – a mezi nimi i Česká lékárnická komora – jsou právnickými osobami, jimž zákon svěřil rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob, a jsou tedy správními orgány ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále jen „NSS“ – ze dne 4. 5. 2005, čj. 1 As 21/2004 – 38). Delikty členů profesních komor jsou specifickou skupinou veřejných disciplinárních deliktů. Vůči speciálním ustanovením o řízení v těchto věcech se až na výjimky subsidiárně

7/2024

uplatní správní řád. Podrobnosti o disciplinárním řízení stanoví typicky statutární předpisy komor (např. kárné řády – viz rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2014, čj. 3 Ads 106/2013 - 29, publikovaný pod č. 3120/2014 ve Sbírce NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná též online na www.nssoud.cz). Disciplinární odpovědnost spočívá především v odpovědnosti za porušení zvláštních služebních či členských povinností v organizačním režimu ovládaném pravidly správně právního charakteru. Subjektem, který tuto odpovědnost uplatňuje, je příslušný disciplinární orgán. Na ukládání správně právních sankcí se vztahují základní trestněprávní zásady a pravidla (rozsudek NSS ze dne 16. 4. 2020, čj. 5 As 39/2019 - 36, bod 28).

54. S těmito východisky lze uzavřít, že jakkoli nelze na tento typ řízení bez dalšího aplikovat všechny záruky trestního procesu ve smyslu článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je zjevné, že i v tomto typu řízení je třeba zajistit přinejmenším naplnění klíčových pravidel dokazování v řízení vedeném orgánem veřejné moci, v němž má být adresátu veřejné moci uložena povinnost (viz též rozsudky NSS ze dne 22. 12. 2011, čj. 6 Ads 126/2011 - 124, a ze dne 20. 1. 2006, čj. 4 As 2/2005 - 62, č. 847/2006 Sb. NSS; podle posléze uvedeného rozsudku mj. je „na správním orgánu rozhodnout o tom, které důkazy v řízení o přestupku provede; tím však nesmí omezit právo osob, které čelí obvinění trestní povahy v širším slova smyslu, vyslýchat nebo dát vyslýchat svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výsledku svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek jako svědků proti sobě [článek 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod]. Výpověď svědka, již obviněný z přestupku navrhl k důkazu na svou obhajobu, nelze předem hodnotit jako bezcennou, a proto ji jako důkaz neprovést, jen s poukazem na její účelovost pro přátelský vztah obviněného ke svědkovi. Odmítnutí návrhu na provedení důkazu výsledkem takového svědka je porušením práva na spravedlivý proces.“).

55. I na nyní posuzovanou věc se tak podle názoru soudu přiměřeně uplatní závěry rozšířeného senátu NSS pro věci správního trestání. Dle nich důkazy neuplatněné ve správním řízení v těchto typech věcí nejsou bez dalšího nepřípustné. Soud je povinen zkoumat, zda žalovaná - bez ohledu na způsob obhajoby žalobce ve správním řízení - dostala své povinnosti zjistiť stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí (§ 3 správního řádu). Pokud soud zjistí, že žalovaná takto nepostupovala, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). To může učinit porovnáním s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových. Jsou-li nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nahrazovat činnost žalované soudem, uloží krajský soud tuto povinnost žalované (srov. přiměřeně závěry usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 2. 5. 2017, čj. 10As 24/2015 - 71, č. 3577/2017 Sb. NSS).

56. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, základním smyslem a účelem zdravotnických profesních komor je zajištění potřebné odborné úrovně služeb, které lékaři, stomatologové a lékárníci svým zákazníkům poskytují. Vzhledem k tomu, že se jedná o služby sofistikované, u nichž není pro běžného zákazníka ani pro třetí osobu, jež nemá potřebné odborné znalosti,

7/2024

jednoduché posoudit jejich odbornou kvalitu a to, zda byly poskytnuty patřičným způsobem a v patřičném rozsahu, a o služby, jež úzce souvisejí se zachováním života a zdraví lidí, shledal zákonodárce, že dohled nad odbornou úrovní a etikou poskytování těchto služeb mají v určité míře vedle orgánů státní správy provádět i veřejnoprávní samosprávné profesní korporace (viz rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 As 9/2005 - 84).

57. Jestliže tedy ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) zákona o Komorách stanoví, že komory jsou oprávněny stanovovat podmínky k výkonu soukromé praxe svých členů a k výkonu funkce odborných zástupců podle zvláštního předpisu, je tomu tak proto, že rozhodl-li se zákonodárce pro vytvoření profesních komor jako veřejné samosprávné profesní korporace, je na místě, aby komory měly pravomoc dohlížet na odbornost a disciplínu svých členů. Pokud by profesní komory nemohly stanovovat některé povinnosti týkající se odbornosti a disciplinární mravnosti ve svých řádech, postrádal by jakýkoli smysl tvoření jednotlivých řádů a tím i vznik jednotlivých komor. Ostatně z výše citovaného rozhodnutí NSS sp. zn. 2 As 9/2005 vyplývá, že členové profesních komor jsou vázáni nejen zákonem, ale také organizačním řádem a jinými řády, které jsou vydávány na základě organizačního řádu s tím, že profesní komory přitom mohou v jednotlivých řádech upřesňovat podmínky týkající se odbornosti jejich jednotlivých členů, jejich práva a povinnosti.

58. Pokud žalobce v podané žalobě namítal, že ze správního spisu, zejména pak ze zápisu o dílčí kontrole nelze učinit jednoznačně a nepochybně skutkový závěr o tom, že žalobce nezajistil naskladnění předložených dodacích listů, není tato námitka důvodná. Z předmětného dílčího zápisu z provedené kontroly soud zjistil, že „Mgr. Ch. odmítá nalézt tyto dodací listy v LIS Farms, s tím, že tam nejsou.“ Takto zjištěný skutkový stav žalobce v průběhu disciplinárního řízení nijak nezpochybnil, nepředložil vlastní verzi tvrzení, proč nemohl při kontrole předložit důkaz o tom, že dodávané léky podle kontrolou poptávaných dodacích listů řádně zaevidoval, případně proč nemohl zodpovědět přímou otázkou, kde se léky z těchto dodávek nacházejí. To ve svém důsledku znamená, že to bylo jednání žalobce, které vedlo k závěru o zjištěném skutkovém stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, pokud žalobce v průběhu disciplinárního řízení nespolupracoval, neuvedl vlastní skutkovou verzi, nevysvětlil své jednání při kontrole a s orgány žalované nespolupracoval. Jeho námitkám stran zjištění skutečného stavu věci nelze v řízení před soudem přitakat, neboť neučinil-li sám ničeho pro (podle něj) správné zjištění skutkového stavu, čestná rada žalované vycházela z obsahu spisu, který obsahuje nejen dílčí zápis z provedené kontroly, ale také svědeckou výpověď svědka Pharm.Dr. M., který byl jedním z inspektorů žalované, kteří se účastnili kontroly lékárny. Z jeho výpovědi je zřejmé, že žádost ze strany inspektorů o prokázání naskladnění předložených dodacích listů v informačním systému lékárny žalobce „...odmítl s tím, že tam ty dodací listy stejně nejsou.“

59. Městský soud v Praze má proto za to, že žalovaná nevycházela toliko ze zápisu, ale i ze svědecké výpovědi inspektora žalované dokládající prohlášení samotného žalobce, a to za situace, kdy žalobce žádné jiné důkazy nepředložil a závěry ze správního spisu zformulované nijak nezpochybnil. Tyto důkazy přitom ve svém souhrnu přesvědčivě prokazují, že léčivé přípravky dle dodacích listů uvedených ve výroku skutečně nebyly naskladněny. Žalobce byl zcela jednoznačně při kontrole vyzván k prokázání jejich naskladnění, což odmítl, a tím porušil povinnost vedoucího lékárníka zajistit dostatečné podmínky pro provedení kontroly lékárny v libovolnou chvíli jejího provozu a v rámci takové kontroly být inspektorům schopem doložit evidenční naskladnění všech léčivých přípravků, které se dle dodacích listů

7/2024

nacházejí v lékárně. Skutkový závěr žalované o jejich evidenčním nenaskladnění je proto zcela logický a v souladu se soustředěným spisovým materiálem.

60. Žalobce dále označil za nepodložený skutkový závěr žalované o časovém vymezení disciplinárního deliktu od 8. 12. 2022 do 9. 1. 2023, když ve správním spise jsou ofoceny pouze 4 dodací listy, všechny vystavené dne 14. 12. 2022. Soud tuto žalobcovu výtku neshledal přílehavou a důvodnou. Čestná rada žalované při vymezení skutku vycházela z obsahu spisového materiálu, zejména ze zápisu o dílčí kontrole lékárny, z něhož plyne, že kontrolory požadované (a žalobcem předložené) dodací listy byly vystaveny v období od 8. 12. 2022 do 16. 12. 2022. Důvodem nepřítomnosti kopií všech dodacích listů uvedených ve výroku I. napadeného rozhodnutí a v zápisu o dílčí kontrole lékárny je vysvětlen zcela přesvědčivě svědeckou výpovědí inspektora PharmDr. M., který uvedl, že „...žalobce v průběhu kontroly lékárny po telefonátu na neznámé číslo inspektorům sdělil, že jim již nic neposkytne, ani dodací listy ani faktury, přičemž dodací listy poskytne na vyžádání“. Dílčí fotodokumentaci obsahující čtyři žalobcem zmíněné dodací listy č. 2221007627, 2221417851, 2221417874 a 2221417942 pořídili inspektoři ještě před tímto telefonátem, po němž jim žalobce již pořizování fotodokumentace neumožnil. Proto i zde platí závěr, že žalobce se domáhá nedostatečně objasněného skutkového stavu věci za situace, kdy sám svým vlastním jednáním a přičiněním fakticky zabránil přesnějšímu zjištění, přičemž lze souhlasit se žalovanou v tom, že vzhledem k zaznamenání dodacích listů v zápisu z dílčí kontroly nebylo pro účely rozhodnutí ve věci nutné dožadovat u žalobce zbylé dodací listy, jejichž ofocení v průběhu samotné kontroly neumožnil.

61. Soud se neztotožnil ani s námitkou žalobce o nesprávném závěru o úmyslném zavinění z jeho strany. Ze spisu je zřejmé, že žalobce byl v kontrolované lékárně zároveň vedoucím lékárníkem i provozovatelem. Pokud jako polehčující okolnost uváděl, že na vedení lékárny byl sám, je zároveň zcela zjevné, že se činnost vytykána mu žalovanou nemohla dít bez jeho vědomí a účasti. Žalovaná správně dovodila, že zároveň z jeho reakce v průběhu kontroly vyplývá, že si byl dobře vědom protiprávnosti svého jednání a jeho objasnění se snažil znemožnit. To je zřejmé jak z jeho prohlášení učiněného v průběhu kontroly, tak i z výše popsané okolnosti, že žalobce neprojevil žádný zájem, aby sám objasnil celou věc, co jiného by mělo jeho vyjádření vlastně znamenat, a rovněž z toho, že se nedostavil na jednání čestné rady k projednání věci. Neobstojí ani námitka údajného vytržení z kontextu jím pronesené věty „je na to propracovaný systém“, protože z obsahu zápisu o provedení dílčí kontroly je zjevné, že sdělením o „propracovaném systému“ žalobce reaguje inspektorům žalované na jejich nález dodacích listů nezavedených do lékárnického informačního systému LIS FARMIS, jejichž výčet následuje. Ze svědecké výpovědi inspektora PharmDr. M. vyplývá, že na otázku „kde ta léčiva z dodacích listů jsou, Mgr. Ch. uvedl, že je na to propracovaný systém. K našemu dotazu neuvedl, kde ta léčiva jsou.“.

62. Bylo přitom povinností žalobce nastavit procesy v lékárně tak, aby přebírání léků od dodavatelů, jejich evidence a následné skladování vyhovělo požadavkům zákona o léčivech. Při výkonu funkce vedoucího lékárníka pak byl žalobce povinen tyto procesy aplikovat, a mimo samotné nastavení procesů měl vykonávat i kontrolu nad jejich dodržováním a případně zajistit jejich odstranění a nápravu. Pokud nic z toho žalobce nečinil, neplnil svoje

7/2024

povinnost plynoucí mu ze zákona o léčivech a zákona o zdravotních službách, a porušil tak zprostředkovaně i zákona o Komorách.

63. Na uvedených základech proto stojí posouzení otázky zavinění, v němž žalobce spatřuje další žalobní bod. Žalovaná v napadeném rozhodnutí přesně uvedla, z jakých okolností dovodila zavinění žalobce ve formě přímého úmyslu, což zopakovala i ve vyjádření k žalobě. Městský soud nemá tomuto posouzení co do přezkoumatelnosti ani jeho obsahu co vytknout. Soud se zcela ztotožňuje se žalovanou, že s ohledem na oba posuzované skutky žalovaná dovodila (a v napadeném rozhodnutí dostatečně podrobně a srozumitelně vysvětlila) formu zavinění především z toho, že u jednání dle výroku I. napadeného rozhodnutí se v osobě žalobce kumulovala funkce vedoucího lékárníka a zároveň provozovatele předmětné lékárny, a tedy zde nebyl nikdo jiný, kdo by se popsaného jednání mohl účastnit či na něm mohl mít zájem. K otázce, kde se nachází léky dle dodacích listů toto odmítl sdělit s tím, že jde o „*pracovaný systém*“. Zároveň z jednání žalobce v průběhu kontroly, kdy se snažil inspektorům zabránit v kontrole evidenčního naskladnění dodaných léčivých přípravků vyplývá, že si byl dobře vědom protiprávnosti svého jednání. Pokud jde o jednání žalobce dle výroku II., pak se soud ztotožnil s názorem žalované, že ze zápisu z dílčí prohlídky lékárny plyne, že žalobce se na jednání spočívajícím v neumožnění provedení kontroly přímo vědomě podílel, což sám nepopírá, pouze nesprávně (viz dále) uvádí, že jednal po právu, když z právních a stavovských předpisů neplyne jeho povinnost umožnit inspektorům nahlížet do informačního systému lékárny.

64. K námitce žaloby ohledně nesprávného výkladu stavovských předpisů žalované, konkrétně ustanovení § 9 odst. 3 písm. c) Kontrolního řádu žalované Komory, který dle žalobce nezakládá povinnost vedoucího lékárníka umožnit inspektorům Komory nahlížení do lékárnického informačního systému, soud uvádí následující:

65. Oprávnění inspektorů Komory požadovat nahlédnutí do lékárnického informačního systému LIS FARMIS a odpovídající povinnost vedoucího lékárníka toto umožnit, plyne jednak z ustanovení § 9 odst. 2 Kontrolního řádu žalované, jehož porušení je žalobci kladeno za vinu. V ustanovení citovaném žalobcem (písm. c)) se uvádí, že vedoucí lékárník je povinen „*předložit na požádání zejména dodací listy, výdejky, přijaté lékařské předpisy, faktury, dokumentaci o přípravě a kontrole léčiv, provozní řád, sanitální program, doklady ověřující funkčnost zejména sterilizačních a farmaceutických zařízení*“. Z výše uvedeného je zřejmé, že jde o výčet demonstrativní, což znamená, že byť povinnost předložení záznamu o příjmu léčivého přípravku v tomto ustanovení explicitně vyslovena není, lze ji dovodit z jeho smyslu, kterým nepochybně je umožnit inspektorům provedení komplexní kontroly zákonnosti a odbornosti provozu v lékárně, jejíž součástí je i vedení úplné a průkazné evidence skladových zásob, příjmu a výdeje léčivých přípravků ve smyslu ust. § 82 odst. 3 písm. e) zákona o léčivech. Přitom zcela shodně lze tuto povinnost dovodit i z ust. § 9 ods. 2 písm. b) Kontrolního řádu, v němž je zakotvena povinnost vedoucího lékárníka „*předložit na požádání doklady podle zákona č. 220/1991 Sb., dalších obecně závazných právních předpisů a řádů komory*“. Takovým dokladem dle dalšího obecně závazného právního předpisu je právě i doklad o řádném zaevidování přijatého léčivého přípravku do informačního systému lékárny. Námitku proto není možno považovat za důvodnou.

7/2024

66. Pokud žalobce v žalobě tvrdí, že kontroloři nevyužili nabídky na vyžádání zaslat další doklady, jedná se dle názoru soudu o námitku ryze účelovou. Žalobce totiž nabízel na vyžádání zaslat dodací listy, z nichž pouze část si inspektoři stihli vyfotit, než jim to žalobce znemožnil. Z těchto dokumentů ovšem plyne pouze to, že léčivé přípravky na nich uvedené byly do lékárny fyzicky dodány. Naproti tomu jejich skladová evidence přístupná z lékárnického informačního systému prokazuje právě splnění povinnosti jejich evidenčního naskladnění, uvedené ve výše citovaném ustanovení o zákonu o léčivech, případně prokazuje také to, jakým způsobem s nimi bylo dále nakládáno, zda byly např. vydány na recept, což byly právě ony doklady, které byly kontrolory po žalobci požadovány. To tedy značí, že ani případným dodatečným zasláním zbylých dodacích listů by žalobce nesplnil svoji zákonnou povinnost.

67. K námitkám žaloby ohledně správnosti volby uloženého disciplinárního opatření soud předně uvádí, že z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že při posuzování zákonnosti uložené sankce správní soud k žalobní námitce přezkoumá, zda správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty (či jiného trestu) jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133, publikované pod č. 2092/2010 ve Sbírce NSS, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02, č. 105/2002 Sb. ÚS, č. 405/2002 Sb., nebo ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 38/02, č. 36/2004 Sb. ÚS, č. 299/2004 Sb.).

68. Ve vztahu k uloženému disciplinárnímu opatření žalobce namítal jeho nepřiměřenost a nedostatečné odůvodnění.

69. Ani s těmito námitkami se městský soud ovšem neztotožnil, ba naopak, považuje rozhodnutí žalované stran úvahy o uložení disciplinárního trestu za precizně odůvodněné. Žalovaná shrnula okolnosti, ke kterým v tomto směru přihlížela, a to jak okolnosti přitěžující, tak polehčující. Předně vyjádřila *přesvědčení, že z důvodů popsaných v odůvodnění napadeného rozhodnutí jde o zásah opodstatněný a přiměřený. Přístup k profesi lékárníka je vzhledem k odborným nárokům na její výkon a vysokou odpovědností s ní spojenou omezen již zákonem (povinné absolutorium magisterského studia v patřičném oboru, členství v komoře) a stavovskými předpisy žalované, a žalované je rovněž zákonem svěřena pravomoc rozhodovat o tom, že určité osobě bude možnost tuto profesi vykonávat odebrána. Závažnost protiprávního jednání žalobce, vykonávajícího odpovědné funkce vedoucího lékárníka a provozovatele lékárny přesvědčila žalovanou o tom, že se tato osoba v důležitých bodech má s minimálními kvalitami a požadavky kladenými na lékárníky a tím spíše na lékárníky působící ve funkcích zvýšené zodpovědnosti (jako vedoucí lékárník či provozovatel lékárny) a zvolená sankce je jediným prostředkem, který má žalovaná k dispozici, aby takové osobě zabránila lékárnické povolání nadále, resp. na dalších pět let, vykonávat.* Na základě výše uvedených skutečností, popsaných v odůvodnění napadeného rozhodnutí, dospěla čestná rada žalované k závěru, že v případě žalobce nepostačí uložení pokuty ani podmíněného vyloučení z České lékárnické komory, ale je nezbytné uložit nejprísnější sankci. Tento závěr odůvodnila vysokou závažností projednávaného disciplinárního deliktu, větším rozsahem protiprávního nakládání s léčivý a zaviněním ve formě přímého úmyslu. Míra lhostejnosti, kterou svým jednáním žalobce projevil k základním pravidlům lékárnické profese z pozice vedoucího lékárníka, a rozsah,

7/2024

v jakém to činil, vedly žalovanou k závěru, že takové osobě by nemělo být znovu umožněno vykonávat lékárnickou praxi.

70. Soud k uvedenému považuje za nezbytné dodat, že lékárnická profese je velmi zodpovědnou činností, neboť lékárníci zacházejí s potenciálně nebezpečnými látkami, jejichž nesprávné užití či zneužití může mít přímý a závažný vliv na zdraví a životy lidí. Z tohoto důvodu je výkon lékárnické profese silně regulovaným odvětvím, kdy smyslem této regulace je právě zabránit neodbornému a potenciálně ohrožujícímu nakládání s léčivý. Jednou ze součástí této regulace je systém pravidel pro řádné nakládání s léčivými přípravky včetně vedení povinné skladové evidence léčivých přípravků. Žalobce, kumulující funkce odborného zástupce a vedoucího lékárníka, byl přitom *de facto* jedinou osobou, která v dané lékárně měla zodpovědnost za dodržování veškerých předpisů souvisejících s lékárnickou praxí. Jakkoliv žalovaná připustila, že opatření spočívající ve vyloučení z Komory je poměrně řídké využívaným trestem, a neexistuje proto široká správní praxe ani soudní judikatura, s níž by šlo nyní rozhodnutí srovnávat, přesto má soud ve shodě se žalovanou za to, že uložené opatření se z hlediska závažnosti skutků zásadně nevymyká dosavadní praxi. Žalovaná v průběhu řízení před soudem (viz bod 48 tohoto rozsudku) odkázala na svoje rozhodnutí, v nichž bylo vyloučení z Komory uloženo za delikt spočívající v tom, že vedoucí lékárník a odborný zástupce připustil porušení povinnosti vést skladovou evidenci, tedy jednalo se o totožný skutek jako v nyníjším případě, proto soud neshledal důvod pro to, aby se jakkoli odchýlil od závěru žalované, která považovala uložené disciplinární opatření za odpovídající protiprávnímu jednání.

71. Tvrzení žalobce, že žalovaná nepřihlédla k polehčujícím okolnostem, zejména k absenci škodlivého následku, k vysokému věku žalobce a k jeho dosavadní disciplinární bezúhonnosti, není pravdivé, když k okolnostem případu i k osobě žalobce žalovaná přihlédla, byť se žalobce s jejími závěry zjevně neztotožnil.

72. Není pravdou, že by se správní orgán vůbec nezabýval polehčujícími okolnostmi, jak tvrdí žalobce. Věk žalobce nemůže být dle soudu v projednávané věci považován za relevantní okolnost, tedy ani polehčující, jak tvrdí žalobce. Osoba působící ve funkci odborného zástupce a vedoucího lékárníka má totožné povinnosti bez ohledu na svůj věk, nelze tedy přistoupit na konstrukci, kdy by vyšší věk žalobce měl znamenat nutnost mírnějšího nahlížení na neplnění povinností plynoucích z postavení žalobce. Pokud měl žalobce pocit, že s ohledem na svůj vyšší věk již na zastávané funkce tzv. nestačí, bylo třeba tuto situaci řešit jiným způsobem než rezignací na plnění povinností z nich plynoucích. Stejně tak nelze tvrdit, že žalobcovo jednání nemělo škodlivý následek. Škodlivým následkem je již samotná ztráta léčivých prostředků z oficiálního distribučního řetězce a s ní spojené důsledky (viz níže). Žalobce dovozuje, že nedošlo k poškození zdraví osob, ani takový závěr však není možné s jistotou učinit, neboť nebylo zjištěno, co se stalo s léky, které byly dodány do lékárny, ale nebyly v ní nalezeny. Nelze vyloučit jejich prodej do jiného státu, ovšem ani jejich zneužití. Stran formy jednání a zavinění žalobce se městský soud podrobně vyjádřil již výše. I tyto okolnosti, které žalovaná správně vyhodnotila, tak mohla vzít v úvahu při stanovení druhu a výše sankce.

73. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí se podává, že tvrzení žalobce o absenci škodlivého následku (nedošlo k poškození zdraví) zcela selhává v představivosti možných dopadů jeho jednání a v rozsahu zájmů chráněných zákonem o léčivech a jmenovitě povinností vést řádně evidenci léčiv. Jak je patrné z odůvodnění napadeného rozhodnutí, žalovaná dospěla k

7/2024

závěru, že smyslem protiprávního nenaskladnění léčiv je jejich další reexport či jiné protiprávní zacházení s nimi mimo předmětnou lékárnu. Takové jednání má zásadní negativní dopady na systémové úrovni, kdy jednak narušuje férovou hospodářskou soutěž mezi provozovateli lékáren, jejíž zachovávání je příkazáno mj. v čl. 8 Etického kodexu žalované, a za druhé, patrně ještě závažněji, může vést k nedostatku léčivých přípravků na českém trhu. Taková situace ve svém úhrnu nepoškozuje zdraví pacientů o nic méně než neodborný výdej léčiv v lékárnách.

74. Žalovaná vzala jako přitěžující okolnost možný motiv jednání žalobce s tím, že vzhledem ke skutečnosti, že šlo o jednání úmyslné, mohlo spíše než o zanedbání povinností způsobených věkem jít ze strany žalobce o motiv ziskový, neboť lék XARELTO, jenž byl předmětem všech čtyř dodávek podle dodacích listů, které si kontroloři stačili během kontroly ofotit mobilním telefonem, je dle sdělení a poznatků žalované jedním z nejčastěji reexportovaným léčivem. Za této situace má soud – i vzhledem k délce protiprávního jednání žalobce a jeho pravděpodobného rozsahu – za to, že ani skutečnost, že žalobce nebyl dosud disciplinárně trestán, nečiní úvahy žalované nesprávnými či nezákonnými, když žalovaná dospěla k závěru, že samotná tato okolnost nemůže vést k uložení mírnějšího trestu, když šlo právě o úmyslnou dlouho trvající protiprávní činnost, kterou žalobce vykonával z pozice odborného vedení příslušné lékárny.

75. Veškerá žalovanou uvedená argumentace je dle městského soudu velmi přiléhavá a svědčí o vysoké závažnosti žalobcem spáchaného disciplinárního deliktu. Je však nutno zdůraznit, že žalovaná žalobci nevytýkala, že by se snad sám svým jednáním účastnil nedovoleného reexportu léčivých přípravků do zahraničí. Žalovaná za škodlivý následek považovala již ztrátu léčivých přípravků z oficiálního distribučního řetězce, která je sama o sobě velmi závažná z důvodů, které žalovaná také uvedla. Možnost, že léčivé přípravky skončí na černém trhu či v zahraničí, je pouze dalším možným, nikoliv však nutným důsledkem jejich ztráty zpod veřejnoprávní kontroly. Takový následek žalovaná žalobci nevytýkala, nebylo tedy třeba s ním související skutkové okolnosti prokazovat.

76. Ke své námitce o nepřiměřené přísnosti uloženého disciplinárního opatření žalobce uváděl, že žalovaná běžně za obdobná porušení povinností člena Komory obvykle uděluje jen pokuty. Podle názoru Městského soudu v Praze však takový závěr neobstojí. V případech, na které odkazuje žalobce (rozsudky NSS ze dne 18. 1. 2018, č. j. 9 As 57/2017 - 44, ze dne 6. 5. 2020, č. j. 2 As 307/2019 - 43) nejednalo o srovnatelné situace. Závažnost provinění žalobce tkví v tom, že bylo prokázáno, že v důsledku pochybení žalobce se z oficiálního distribučního řetězce a veřejnoprávní kontroly ztratily léky o pravděpodobném značném objemu a v nezanedbatelné hodnotě. Sama žalovaná jak v napadeném rozhodnutí, tak ve vyjádření k žalobě připustila, že nejprísnejší disciplinární sankce spočívající v nepodmíněném vyloučení z Komory nebyla dosud hojně využívána. Dle městského soudu však žalované nelze vytýkat, pokud i s ohledem na společenskou situaci a nově vyvstalý problém nedostatku některých léků na českém trhu z důvodu jejich reexportu, zpřísní svoji dohledovou činnost a disciplinární politiku. Jedná se o legitimní nástroj, kterým žalovaná může přispět k řešení celospolečenského problému. Přinejmenším jistou míru konzistentnosti v postupně se vyvíjející rozhodovací praxi žalovaná demonstrovala předložením výše citovaných rozhodnutí (bod 48 rozsudku), kdy za totožné jednání uložila taktéž nepodmíněné vyloučení z Komory. Městský soud připomíná, že jeho přezkumná role

7/2024

se v případě ukládání disciplinárního opatření, které se děje v rovině správního uvážení, omezuje na otázku, zda žalovaná z mezí stanovených jí zákonem nevybočila či je nezneužila. Není jeho úkolem posuzovat vhodnost zvoleného druhu disciplinárního opatření.

77. Městský soud v Praze tedy uzavírá, že rozhodnutí žalované je stran vybraného disciplinárního opatření logicky a racionálně odůvodněné a soud neshledal, že by žalovaná při ukládání disciplinárního opatření vykročila ze svých zákonem svěřených pravomocí či uložila žalobkyni sankci zjevně nepřiměřenou okolnostem věci. Žalovanou uváděný příklad případu, kdy došlo také k vyloučení z Komory, byl podroben soudnímu přezkumu městského soudu v rozsudku ze dne 22. 7. 2024, č. j. 18 Ad 5/2024 - 69, a ani u něj soud neshledal, že by uložené disciplinární opatření vybočovalo z mezí správního uvážení žalované, která jej dostatečně odůvodnila.

78. Pokud žalobce zmínil své právo na svobodnou volbu povolání zakotvené v článku 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, má soud za to, že žalobce úmyslně přehlíží, že podle odst. 2 tohoto článku může zákon stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností. Stanovení podmínek a omezení výkonu určitého povolání uskutečňuje veřejná moc ve veřejném zájmu, jímž je především zájem na kvalitě výkonu takových činností [nálezn. sp. zn. I. ÚS 504/03 ze dne 25. 11. 2003 (N 138/31 SbNU 227)]. Česká lékárnická komora sdružuje všechny lékárníky vykonávající své povolání v zařízeních poskytujících lékárenské služby na území České republiky. Jde o profesní komoru s povinným členstvím, jehož účelem je mimo jiné zaručení odbornosti členů a dohled Komory nad touto odborností, neboť její členové výkonem své profese ovlivňují život a zdraví dalších osob, a existuje zde proto veřejný zájem na regulaci tohoto odvětví a jeho kontrole. Zákon o komorách dává žalované pravomoc v případě závažného porušení povinností člena Komory k jeho vyloučení. Taková úprava je dle městského soudu souladná s čl. 26 Listiny základních práv a svobod. Jak již soud výše uvedl, žalovaná dle jeho přesvědčení dostatečně odůvodnila, z jakého důvodu k uložení této formy disciplinárního opatření přistoupila, a soud neshledal, že by postupovala svévolně či zneužívajícím způsobem.

79. Městský soud v Praze tak po provedeném řízení dospěl k závěru, že námitky stran uloženého disciplinárního opatření nejsou důvodné a nebyly tak splněny ani podmínky pro snížení sankce či upuštění od potrestání podle § 78 odst. 2 s. ř. s., jak žalobce navrhoval, neboť neshledal, že by žalobci byl uložen trest ve zjevně nepřiměřené výši.

IX. Závěr a náklady řízení

80. Ze všech výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

81. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná požadovala náhradu nákladů řízení spočívajících v zastoupení advokátem, avšak k tomu soud odkazuje na setrvalou judikaturu správních soudů, potvrzenou také Ústavním soudem, podle níž náklady správního orgánu na zastoupení advokátem v soudním řízení v zásadě nejsou důvodně vynaloženým nákladem, pokud správní orgán vystupuje v tomto řízení v oboru své působnosti. Schopnost a povinnost hájit vlastní rozhodnutí před soudem je v takovém případě integrální součástí řádného výkonu státní správy, k němuž je správní úřad (tím spíše ústřední správní úřad) dostatečně vybaven. Jinými slovy, jde o samozřejmou

7/2024

součást povinností plynoucí z běžné správní agendy. Nelze proto spravedlivě žádat po žalobci, aby hradil náklady vzniklé tím, že samosprávní profesní orgán udělil k zastupování plnou moc advokátovi (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, čj. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS; shodně postupoval NSS též v rozsudcích čj. 6 Afs 71/2023 - 87, čj. 7 Afs 96/2023 - 90 a čj. 7 Afs 95/2023 - 83). Soud proto žalované náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz

V Praze dne 12. září 2024

Mgr. Marek Bedřich,
předseda senátu